

Σημασία

Η φράση λέγεται με την έννοια "**με πλήρη επισημότητα**", με "**πάνδημη λαϊκή υποδοχή**".

Από την υποδοχή του Ιησού στην Ιερουσαλήμ κατά την λεγομένη **Κυριακή των Βαΐων**. Το «Κυριακή» είναι ανόητο διότι οι Εβραίοι δεν είχαν τέτοια ημέρα. Το να ήταν Σάββατο πάλι αποκλείεται διότι τότε ο λαός απέχει από κάθε έργο (πχ. Δεν μπορεί κόβει κλαριά, να στρώνει ρούχα, ή να σκαρφαλώνει σε δέντρα).

Πόσο καιρό απείχε η ημέρα αυτή της θριαμβικής εισόδου από την σύλληψη στο ορόσ των ελαιών; Το ζήτημα στασιάζεται. Έχω ακούσει και για εξάμηνο ακόμη. Ίσως να συνέπεσε με κάποια απουσία του Πιλάτου, οπού επικρατούσε και περιορισμένη δυνατότητα λήψης αποφάσεων για καταστολές τέτοιων κινημάτων και για συλλήψεις. Πιθανόν όταν επέστρεψε ο Πιλάτος να διέταξε την άμεση σύλληψη του Ιησού φοβούμενος εξεγέρσεις. Έτσι εξηγείται ότι για την σύλληψη απεστάλη **πάσα η σπείρα και ο χιλιάρχος**. Τείνω λοιπόν να υποθέσω ότι το χρονικό διάστημα ήταν μικρό.

Ορισμένοι λένε και την επίσης ευαγγελική φράση "**μετά φανών και λαμπάδων**" σαν να έχει την ίδια σημασία, δηλ. της λαϊκής υποδοχής. Είναι όμως τελείως λανθασμένο γιατί μετά φανών και λαμπάδων πήγε **πάσα η σπείρα** για την σύλληψη των «ανταρτών» στο ορόσ των Ελαιών.

Ο Αργυράκης της Γαροφαλιάς, όστις είχε το προνόμιον να προσωνυμείται από του ονόματος της συζύγου του, είχεν ειπεί άλλοτε – και το λόγιον έμεινε παροιμιώδες – "**όποτε πάω στην εκκλησιά, βάγια μοιράζουνε**".

Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη - ΥΠΗΡΕΤΡΑ

Βάις

(η) αιτιατ. Την βάιν

Γεν. πληθ. βαΐων

Σήμερα θεωρείται ουδέτερο: το βάιν και συνηθέστερο τα βάια. Και η Κυριακή των Βαΐων.

Σημαινει Κλαδί φοινικιάς από την κοπτική λέξη bai

Τα *βάια των φοινικων*, που αναφέρονται συχνά σε ΚΔ και εκκλησιαστικά κείμενα, είναι παλλιλογία.

βαΐνα η.

Κλαδί φοινικιάς:

εβάσταν ... ραβδίν 'πό την βαΐναν (Θρ. Κυπρ. 475). [μτγν. ουσ. βαΐνη. Η λ. και σήμ. κυπρ.]
Και

Μετά βαΐων και κλάδων

βαίνος, επίθ. Αυτός που είναι καμωμένος από ξύλο φοινικιάς: καμπτρίτσιν βάινον (Κώδ. Πάτμου I 26).

[<μτν. επίθ. βαϊνός]

Ο Πορφυριος αναφερει στο DE ABSINENTIA

κοίτη δέ αυτός έκ των σπαδῖκων του φοίνικος, ας καλοῦσι βάις, ἐπέπλεκτο ἕξύλινον δέ ἡμικυλίνδριον εὐ λελεασμένον ὑπόθημα της κεφαλῆς ἠσκουν δέ δίψαν και πείναν και ὀλιγοσιτίαν παρά πάντα τον βίον.

Στο ΜΑΚΑΒΑΙΩΝ 1 13.51 φαίνεται οι τα βάια, λόγω σχήματος και μεγέθους, χρησιμοποιούνταν όπως σήμερα για μπούγιο οι χαιρετιστήριες πλαστικές σημαίες στις διαδηλώσεις.

(51.) και εισηλθον εις αυτήν τή τρίτη και εικάδι του δευτέρου μηνός έτους πρώτου και εβδομηκοστού και εκατοστού μετά αίνεσεως και βαιών και έν κινυραις και έν κυβάλοις και έν νάβλαις και εν ὕμνοις και έν ὠδαῖς, ότι συνετριβη εχθρός μέγας έξ Ισραήλ.

κάλλυνθρα φοινίκων

40 και λήψεσθε τῆ ἡμέρα τῆ πρώτη καρπὸν ξύλου ὠραῖον και κάλλυνθρα φοινίκων, και κλάδους ξύλου δασεῖς και ἰτέας και ἄγνου κλάδους έκ χειμάρρου, εὐφρανθῆναι ἔναντι Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἔνιαυτοῦ

Λευιτικό 23 §40

35. *Spatula rama palmarum*, — se rapporte à *Levit. 23, 40* : *spatulasque palmarum*; de là dans les *Formules alsatiques*, éd. Eccard, 16 : *spatulas palmarum cum suis fructibus*. Le mot roman est ici *rama*, it., esp., prov.; fr. *rame*, pour *ramus*. Dans un manuscrit de la *Loi Ripuaire* on trouve déjà : *si quis ingenuus ingenuum interfecerit et eum cum rama cooperuerit DC.*, sans parler d'autres exemples.

*35. *Spatula rama palmarum*, — se rapporte à *Levit. 23, 40* : *spatulasque palrnarurn*; de Ia dans les *Formules alsatiques*, ed. Eccard, 16 : *spatulas palmarurn cum suis fructibus*. Le mot roman est ici *rama*, it., esp., prov.; fr. *rare*, pour *ramus* (κλάδος, κλωναράκι, κλαδί). Dans un manuscrit do la *Loi Ripuaire* on trouve déjà : *si quis ingenuus ingenuum in-**

Μετά βαΐων και κλάδων

terfecerit et eum cum rama cooperuerit DC., sans parler d'autres exemples

Οι των φοινίκων κλώνες

Hesychius Lexicogr., *Lexicon (Π—Ω)*. {4085.003} close

(5.) ῥάβδοι· καὶ τὸ σύνηθες καὶ ἡ διάφυσις τῆς γῆς, ὡσεὶ φλέβες, καὶ ὄβελοὶ δὲ οἱ παρατιθέμενοι τοῖς Ὀμήρου στίχοις, καὶ οἱ τῶν φοινίκων κλώνες. [καὶ ὁ βραβευτής, ῥαβδονόμος

Ηούχιος

κάλλυνθρον

Parse: Noun: Nom/Acc Sing Neut

Meaning: sweeper, duster, broom σάρωθρο, ξεσκονόπανο, σκούπα

Pasted from <<http://www.motorera.com/greek/lexicon/kal.html>>

Η είσοδος του Ιησού στα Ιεροσόλυμα¹

35... καὶ ἐπιρίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν.

36 πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννουν τὰ ἱμάτια^[2] αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ.

37 ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν² χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλη περὶ πασῶν ὧν εἶχον δυνάμεων

38 λέγοντες· **Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου³** εἰρήνη ἐν οὐρανῷ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ 19

Ο Φιλάρετος μητροπολίτης Μόσχας, επικαλούμενος τον Χρυσόστομο, (Ομιλία 66. εις το Κατά Ματθαίον) δίνει αλληγορική και προφητική σημασία που είναι ίσως θεολογικά κατανοητή, λογικά όμως ακατανόητη. Τι νόημα έχει μια τόσο μπερδεμένη αλληγορία με ΠΑΡΑΛΗΠΤΗ ένα λαό αγράμματων και παντελώς αδυνατού-

¹ Θυμίζει λίγο τις οργανωμένες «αυθόρμητες λαϊκές υποδοχές» Μεταξικού και Παπαδοπουλικού τύπου.

² Ἄπαν το πλῆθος των μαθητῶν σημαίνει : οι βαλτοὶ δώδεκα μαθητές. Ο λαουτζίκος χάζευε το θέαμα. Ζῶα δεν επιτρεπόντουσαν μέσα στην Ιερουσαλήμ εκτός από πρόβατα για την θυσία κατά το Πάσχα, Επί υποζυγίου έμπαινε μόνον ο βασιλιάς του Ισραήλ, επί της βασιλικής όνου. Τα ρούχα στρώνόντουσαν για να μην γίνει καμιά απρεπής συμπεριφορά εκ μέρους του γαιδάρου (κν γαιδουριά) και μολυνθεί το έδαφος της Αγίας Πόλης με κοπριές. Μεχρι σημερα οι εισημες υποδοχες προβλεπουν κοκκινο χαλι για να πατησει ο τιμωμενος.

³ Αυτή και μόνη η φράση συνιστά αδίκημα εσχάτης προδοσίας απέναντι του αυτοκράτορα της Ρώμης. (Αντιποίηση της αρχής)

Μετά βαΐων και κλάδων

ντων να την αντιληφτούν. Οι παραβολές ήταν άλλο πράγμα γιατί και ο ίδιος ο Ιησούς της επεξηγούσε και γιατί ήταν αρκετά σαφείς. Εδώ όμως είναι ένα λογικό αλαλούμ που δύσκολα καταλαβαίνει κανείς.
Βλ. βιβλιογραφία.

Με τι έστρωναν το δρόμο;

Είναι τελειως αδυνατο λεγοντας τα ιματια να εννοει τα ρουχα τους. Αν δουμε στο :265 Liddell, Scott :

ἱμάτιον τό, υποκορ. του ἱμα (δηλ. εἶμα)·

I. 1. εξωτερικό ένδυμα, μανδύας ή πανωφόρι που φοριόταν πάνω από τον χιτῶνα, λέξη του πεζού λόγου, συγγενής προς το ποιητ. *χλαῖνα* του Ομήρου, σε Ηρόδ., Αριστοφ.· χρησιμ. σαν μεταφραστική απόδοση της ρωμαϊκής toga· *ἐν ἱματίοις*, Λατ. togati, σε Πλούτ.

2. ἱμάτια, τά, γενικά, ρούχα, ενδύματα, σε Ηρόδ., Δημ.

II. γενικά, ύφασμα, σκέπασμα, σε Ηρόδ.

Πανωφορια δεν φορούσαν το μηνια ΝΙΣΣΑΝ (Ανοιξη).

Αν εβγαζαν τα ιματια που φορούσαν θα μετετρεπαν την Ιερουσαλημ σε στρατοπεδο γυμνιστών. Πβλ. Το «**εξεδυσαν με τα ιματια μου**» που σαφως εννοει τα ρουχα τα ενδυματα.

Να εφερναν από το σπιτι τους άλλα ρουχα αποκλειεται γιατι η υποδοχη υποτιθεται τι ηταν «αυθορμητη» .

Το λογικότερο είναι να θεωρησουμε ότι τα ιματια ηταν υφασματα: χαλια, τραπεζομάντηλα, σκεπασματα (σημασια II). Πραγμα που γεννησε και το μεχρι σημερα ισχυον εθιμο του κοκκινου χαλιου κατά τις υποδοχες επισήμων. Πβλ. Και τις φρασεις «χαλι να γινω να με πατησεις»(Χατζηαβάτης), «δεν θα τουστρωσουμε δα και το κοκκινο χαλί»: δεν θα τον υποδεχθούμε επισήμως.

Τι κρατούσαν;

Αν αντικαταστήσουμε τη λέξη «βαΐων» με την σημασία της: «κλάδων φοινίκων» τότε η φράση «μετά βαΐων και κλάδων» γίνεται η δυσνόητη, αν όχι ανόητη: «μετά κλάδων φοινίκων και κλάδων». Μήπως ήταν «εκ κλάδων βαΐων» Τι άλλου είδους κλάδους κρατούσαν;

Που τους βρήκαν; Πως τους έκοψαν. Η βάση ενός κλάδου από φοινικιά ενε χονδρή όσο μια ανθρωπινή γροθιά. Αν του βγάλεις και τα φύλλα γίνεται ένα περίφημο **ρόπαλο**. Ανάλογα ρόπαλα από καδρόνια ή στειλιάρια χρησιμοποιούν σήμερα και οι διαδηλωτές για να αντιμετωπίσουν την κρατική εξουσία. Φυσικά έρχονται προετοιμασμένοι. Αν οι κλάδοι των φοινίκων ήταν χωρίς φύλλα και κρατιόντουσαν από την άκρη και το πλήθος ήταν πολύ, τότε ίσως αυτό το επεισόδιο να ήταν επαναστατικού χαρακτήρα όπως ανέφερε και το σύνθημα.

Μετά βαΐων και κλάδων

Το αυθορμητο κοψιμο κλάδων φοινικων είναι δυσκολοτατο εγχειρημα. Απαιτειται εργαλειο (πριονι) και σκαρφάλωμα. Και όλα αυτά να μην γινουν σε ημερα αργιας. Αρα ειχαν κοπει εκ των προτερων. Γενιωνται όμως αλλά ερωτηματικα:

Γιατι να κοψουν εκ των προτέρων κλαδους φοινικων . Δηλαδη σκεφτηκαν :«Ρε θες γυρευεις να ερθει κανενας μεσσιας και να πρεπει να τον υποδεχθουμε; Ας κοψουμε τιποτε κλαδους φοινικων δια παν ενδεχομενον». Χα!

Αν τα βαγια των φοινικων κοπουν πολλές μερες πριν μαραινονται και χανουν την θριαμβικη τους μορφή.

Έτσι καταληγω στο συμπερασμα ότι οι κλαδιοι φοινικων ηταν χωρις φύλα, και τους κρατουσαν από το λεπτο μερος σαν ροπαλα. Το ολο κλιμα ταιριαζει στην υποδοχη ενός ελευθερωτη-επαναστατη όπως παρουσιαζεται την ημερα των Βαιων ο Ιησους..

Ο ίδιος ο Ιησους απαρνηθηκε ότι είναι ο Βασιλευς των Ιουδαίων.

Καστά τον Ιωάννη (18:36) ειπε:

Απεκριθη Ιησους η βασιλεια η εμη ουκ εστιν εκ του κοσμου τουτου ει εκ του κοσμου τουτου ην η βασιλεια η εμη οι υπηρεται οι εμοι ηγωνιζοντο [αν] ινα μη παραδοθω τοις Ιουδαιοις **νυν** δε η βασιλεια η εμη ουκ εστιν εντευθεν.

Το νυν σημαινε ότι καποτε ηταν επιγεια η βασιλεια του.

Δεν είναι βεβαια ουτε ο πρωτος ουτε ο τελευταιος ηγέτης που κανει πληρη μεταστροφη. (ο νων νοείτω).

Μαζί με το επεισόδιο του ναού πρέπει να στοιχειοθέτησαν τις κατηγορίες κατά του Ιησού. Οι συσταυρωθεντες ληστες (διαβαζε επαναστατες) και ο διαφυγων Βαραββας **εν τη στασει φρονον πεποιηκασιν** αναφερουν τα ευαγγελια .
λουκ.23:25, μαρκ 15:7

Μετά βαΐων και κλάδων

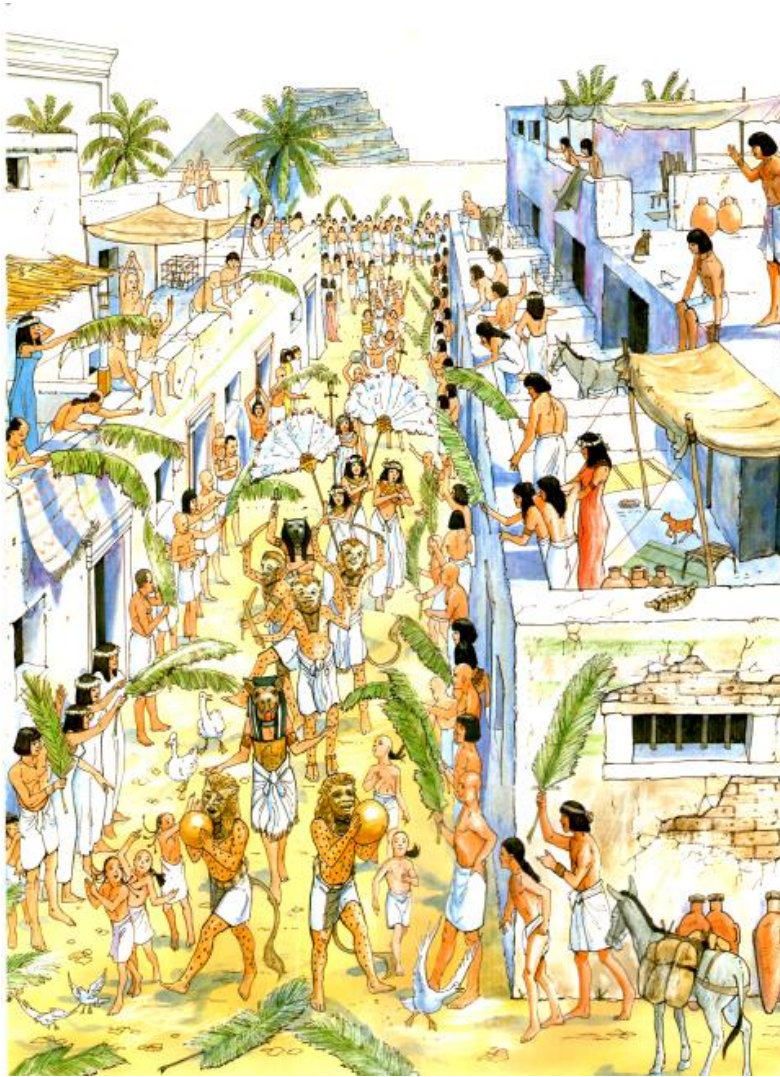
Gustave Dore - Gravure - Entrée de Jesus a Jerusalem

2

Schwartz VG - Κυριακή των Βαΐων στη Μόσχα επι Τσάρου Αλεξέι Μιχάιλοβιτς. Λιτάνευση του Πατριάρχη πάνω σε ένα άσπρο γάιδαρο. Αυτά που στρωνει το πλατύ κοινό δεν είναι μάρμαρα αλλά τάπητες, χαλιά.

Μετά βαΐων και κλάδων

Ανάλογη εορτή υποδοχής θεού στην αρχαία Αίγυπτο

Όνοματα

Βάιος

Βαΐα θηλυκό εκ του **bajula** εκ του αρσενικου **Βάιος** από το λατινικο **bajulus**. Αχθοφορος, φροντιστης επιστατης. Μετεπειτα και Αξιωμα. το **bajula** το εξέλαβαν ως υποκοριστικό ενός ανυπάρκτου **Βαΐα** (η) από εκεί και το μσον **βάγια** . Σημερα λεγεται **παραμάννα**₁

Τα **βάγια** των φοινίκων είναι άσχετα.

Μ'όλον τουτο ειθισται οσοι και οσες ονομαζονται Βαιος και Βαια να ερορταζουν την Κυριακη των Βαιων. Το ευτραπελο είναι ότι και οσες φερουν το όνομα Δαφνη να εορταζουν των Βαιων και τις εκκλησιες οπου μοιραζουν δαφνες τις λενε βαγια. Αυτό προηλθε γιατι η δαφνη είχε συμβολικο χαρακτηρα και ο ναος του Απολλωνα στους Δελφους σκουπιζονταν με καλλυνθρα (σκουπες) από καδους δαφνης

Μετά βαΐων και κλάδων

Στα Λατινικά bajulo (baiulo), are, είναι ρημα μεταβατικό., φερω στη ραχη, κουβαλω. Και bajulus (baiulus), i, αρσ., μεταφορευσ, αχθοφόρος, χαμάλης μετεπειτα επιστατης η φροντιστης : Cic. Br.257; Gell.

Όπως από το φορτωνω>φορτωμα και χαμαλης> χαμαλικι ετσι από bajulus το μπαούλο.

Επιμετρο

Περι Δαφνης ολιγα.

Έλληνες θαύμαζαν την δάφνη ως φυτό ιδιαίτερης σημασίας. Πίστευαν ότι συμβόλιζε την μετάνοια καθώς και την σωματική και ηθική λύτρωση. Στις ιεροτελεστίες που γίνονταν προς τιμή του θεού Απόλλωνα η χρήση της δάφνης γίνονταν προς τιμή και μνήμη της ομώνυμης **μυθικής νύμφης Δάφνης**, την οποία είχε ερωτευτεί ο θεός. Όταν η Δάφνη μεταμορφώθηκε σε δέντρο, ο Απόλλων έκοψε ένα κλαδί και έπλεξε στεφάνι για να απαλύνει την θλίψη του για τον χαμό της αγαπημένης του. Σύμφωνα με την παράδοση, το μαντείο του Απόλλωνα άκουγε το θρόισμα των φύλων της δάφνης πριν δώσει τον χρησμό, ενώ ο ναός σκουπίζονταν με δεμάτια δάφνης.

Οι μαθητές του [Ιπποκράτη του Κώου](#) υποστήριζαν ότι η δάφνη είχε ιαματικές ιδιότητες για γυναικολογικές ασθένειες. Στην αρχαία Ελλάδα επίσης, το δάφνινο στεφάνι ήταν κόσμημα της κεφαλής που φόραγαν οι σημαντικοί ποιητές και αθλητές στις καθημερινές τους εμφανίσεις.

Το δάφνινο στεφάνι είναι σύμβολο της ειρήνης. Έχει γεωμετρικό σχήμα κύκλου, που συμβολίζει την τελειότητα. Τα αειθαλή φύλλα της δάφνης συμβολίζουν την αιωνιότητα και την αθανασία. Έτσι το δάφνινο στεφάνι έγινε σύμβολο της αναγνωρισμένης επιτυχίας, της υψηλής απόδοσης, της νίκης, της φήμης και της ιεροσύνης στους αρχαίους Έλληνες και στους Ρωμαίους γενικά.

Οι παπαδες μη εχοντας παντοτε στη διαθεση τους φοινικες, τους αντικατεσατησαν με δάφνη.

Ετσι τα καλλονθρα των φοινικων της γραφης εγιναν **φυλλα δαφνης** και συχνα και **κλαδοι ελαιας** για τον αντιστοιχο λογο.

Γο γεγονός κατά Ιωάννην

Μετά βαΐων και κλάδων

- 12 τη επαυριον ο οχλος πολυς ο ελθων εις την εορτην ακουσαντες οτι ερχεται ο Ιησους εις Ιεροσολυμα [Μτ 21:8](#), [Μκ 11:8](#), [Λκ 19:36](#)
- 13 **ελαβον τα βαια των φοινικων και εξηλθον εις υπαντησιν αυτω και εκραυγαζον ωσαννα ευλογημενος ο ερχομενος εν ονοματι κυριου, ο βασιλευς του ισραηλ** [Ψλ 118:26](#)
- 14 ευρων δε ο Ιησους οναριον εκαθισεν επ αυτο καθως εστιν γεγραμμενον
- 15 μη φοβου θυγατηρ Σιων ιδου ο βασιλευς σου ερχεται καθημενος επι πωλον ονου [Ησ 62:11](#), [Ζαχ 9:9](#), [Μτ 21:5](#)
- 16 ταυτα ουκ εγνωσαν αυτου οι μαθηται το πρωτον αλλ οτε εδοξασθη Ιησους τοτε εμνησθησαν οτι ταυτα ην επ αυτω γεγραμμενα και ταυτα εποιησαν αυτω
- 17 εμαρτυρει ουν ο οχλος ο ων μετ αυτου οτε τον Λαζαρον εφωνησεν εκ του μνημειου και ηγειρεν αυτον εκ νεκρων
- 18 δια τουτο [και] υπηνητησεν αυτω ο οχλος οτι ηκουσαν τουτο αυτον πεποιηκεναι το σημειον
- 19 οι ουν φαρισαιοι ειπαν προς εαυτους θεωρειτε οτι ουκ ωφελειτε ουδεν ιδε ο κοσμος οπισω αυτου απηλθεν [Ιω 11:47](#)
- 20 ησαν δε ελληνες τινες εκ των αναβαινοντων ινα προσκυνησωσιν εν τη εορτη [Πραξ 8:27](#)
- 21 ουτοι ουν προσηλθον Φιλιππω τω απο Βηθσαιδα της Γαλιλαιας και ηρωτων αυτον λεγοντες Κυριε θελομεν τον ιησουν ιδειν [Ιω 1:44](#)
- 22 ερχεται ο Φιλιππος και λεγει τω Ανδρεα ερχεται Ανδρεας και Φιλιππος και λεγουσιν τω Ιησου
- 23 ο δε ιησους αποκρινεται αυτοις λεγων εληλυθεν η ωρα ινα δοξασθη ο υιος του ανθρωπου [Ιω 13:32](#), [Ιω 17:1](#)

31:νυν κρισις εστιν του κοσμου τουτου νυν **ο αρχων του κοσμου τουτου εκβληθησεται εξω** (υπονοει προφανως τον Ρωμαιο αυτοκράτορα).

Βιβλιογραφία

Τίτλος: ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΙΗΣΟΥΣ Ή ΤΟ ΘΑΝΑΣΙΜΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΩΝ ΝΑΙΤΩΝ

Συγγραφέας: ROBERT AMBELAIN

Εκδότης: ΔΙΒΡΗΣ

647

Τίτλος: Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ

Συγγραφέας: JACQUES MUSSET ET AL.

Εκδότης: ΔΕΛΗΘΑΝΑΣΗΣ

Έτος: 1987

English-Greek Parallel New Testament

By Kevin P. Thompson

ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΔΟΞΟΥ ΦΙΛΑΡΕΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΟΣΧΑΣ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.ΕΚ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΥΠΟ ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΜ. ΧΑΤΖΙΔΑΚΗ.